

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin Moșincat
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cho.
 Editura Tipo MC, Oradea - 2020

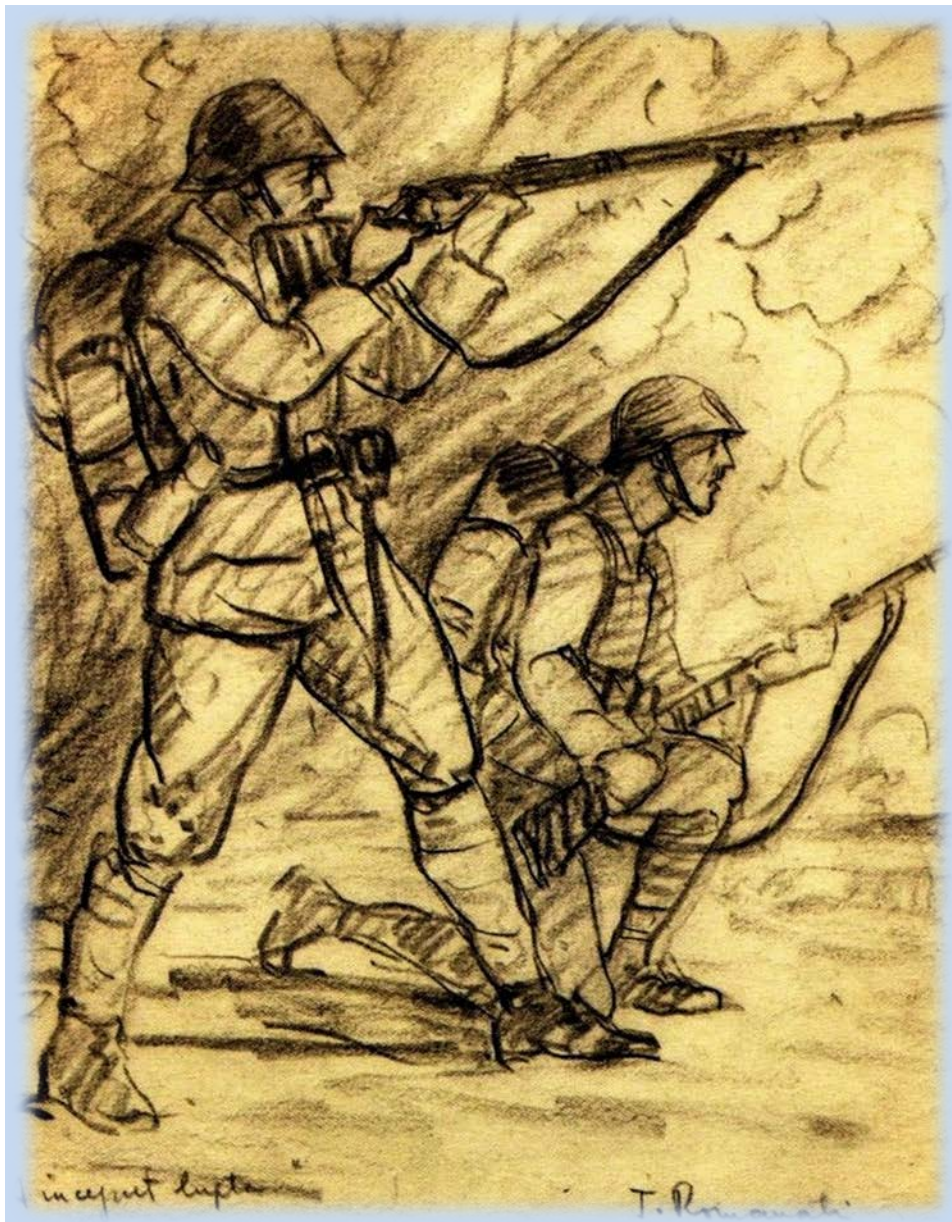
Cartea Mea e și a Ta!

ISSN 2734-6889

ISSN-L 2734 -6889

Cruciada împotriva bolșevismului¹

Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT

În anul 1938 Germania a ocupat Austria, în 1939 Cehoslovacia. La scurt timp Italia a ocupat Albania. La 1 septembrie 1939 Germania a atacat Polonia . A fost momentul care a determinat Franța și Anglia să declare război Germaniei. Rezistența poloneză a fost în scurt timp distrusă, prin atacul german din vest și sovietic din est. URSS a atacat Finlanda la 30 noiembrie 1939, iar la 9 aprilie 1940 Germania a invadat Danemarca și Norvegia, iar pe 10 mai, Olanda, Belgia, Luxemburg și Franța. În replică rușii au ocupat Lituania, Letonia și Estonia. Franța a fost silită să capituleze la 22 iunie 1940.

România, la confluențele dintre interesele teritoriale rusești și interesele economice germane, a fost ciopârțită prin înțelegerea secretă Ribbentrop-Molotov și dezmembrată, prin ultimatumul sovietic din 28 iunie 1940, Dictatul de la Viena, din 30 august 1940 și sudul Dobrogei (Cadrilaterul) la 7 septembrie 1940.

Drama refugiaților

¹ Constantin Moșincat, *Sfânta datorie de ostaș*, Editura GP, Oradea, 1999 (fragment)

români a fost fără precedent. Sub raport extern aliații și prietenii tradiționali ai României erau îngenunchiați. În plan militar a scăzut potențialul disponibil de mobilizare de la 3,5 milioane, evaluat în 1937, la 2,2 milioane în 1941.² Așa se face că Cercul de Recrutare Bihor pierde câteva plase din teritoriul cedat și s-au desființat câteva unități ce nu mai avea surse și resurse de mobilizare.

Umilința retragerii, de pe frontiere, fără luptă, clătina structura organismului militar, cel mai puțin atins de corupție, alături de magistrați Ion Antonescu a preluat conducerea țării cu gândul mărturisit de a reface România Mare. Cu o energie fantastică, până la sfârșitul lunii septembrie 1940, a redislocat unitățile retrase din Bucovina, Basarabia, Ardeal și Cadrilater. A înlocuit din prefecturi și din posturi înalte pe șefii corupți, legați de regele Carol II și dictatura sa. Pentru planurile sale Ion Antonescu³ a mizat pe sprijinul Misiunii Militare Germane, în scopul motorizării armatei, pentru a fi gata să dea o replică hotărâtă U.R.S.S.

Fără altă opțiune, la 23 noiembrie 1940 România a aderat la Pactul Tripartit prin care obținea garanții de securitate. La 2 decembrie 1940, în prezența regelui Mihai I, a generalului Ion Antonescu, a avut loc o grandioasă paradă militară româno-germană, la care au participat și unități ale misiunii italiene de vânători alpini – sosită la 14 septembrie 1940 în București.

Anticipând un război între Germania și U.R.S.S., generalul Ion Antonescu și-a pregătit armata prin înființarea, în octombrie 1940, a comitetului de ministrii, în care intrau ministrii: apărării, finanțelor și economiei. În iarna 1940/1941, s-au format și instruit diviziile 5, 6 și 13 Infanterie ca „model” și s-a organizat Brigada blindată.

Planurile românești de mobilizare și război, concepute în perioada interbelică, au suferit modificări, prin întărirea și „menținerea frontierei de nord și est cu orice preț, printr-o apărare cu caracter energetic”⁴, din partea trupelor române, sprijinită de misiunea germană. Concentrarea grosului forțelor Armatei a 4-a pe Prut, l-a determinat pe generalul Nicolae Ciuperca să raporteze că 440 km de front erau prea mult, fiecărei divizii revenindu-i 20 km de front. La începutul primăverii această armată a intrat „în dispozitiv de așteptare”⁵.

Directiva operativă nr. 34 corela misiunile Armatei a 11-a Germane cu cea a Armatei 3 și 4 Române⁶. Misiunea Armatei germane, în cazul unui război, era de a lupta alături de „Armata Română până la victoria definitivă”, conducerea operației revenind generalului Ion Antonescu. Efortul organizatoric nu a compensat pe deplin golurile rămase prin scăderea potențialului de mobilizare și cu fisuri în privința dotării.

„Cruciada împotriva comunismului” pornită ca „război Sfânt” a fost și încă mai suscită comentarii pro și contra conducătorului statului. Opinia noastră de început, pornită de la sfatul Mântuitorului către ucenici de a se pregăti de luptă, îndreptățește atitudinea demnă de a folosi în acel ceas dreptul la o „sfântă luptă, luptă pentru vetrele și altarele românești”.

În trenul „Patria” ajuns în gara din Piatra Neamț, către ora 18.00, generalul Ion Antonescu, anunța ofițerii „a sosit ceasul pentru a șterge pata dezonoarei de pe fruntea Țării și de pe stindardele Armatei”⁷. Prin cuvinte simple, în Ordinul de Zi către Armată, din 22 iunie 1941, generalul Ion Antonescu s-a adresat militarilor cu îndemnul „OSTAȘI, Vă ordon: Treceți Prutul. Zdrobiți dușmanul din răsărit și miazănoapte [...]”⁸.

² *** *Armata Română 1941-1945*, Editura R.A.I., București, 1996, p. 15

³ mareșal **Ion Antonescu**

⁴ dr. Jipa Rotaru, dr. Octavian Burciu, Vladimir Zodian, *Mareșalul Ion Antonescu, Am făcut războiul sfânt împotriva bolșevismului*, Editura Cogito, Oradea, 1994, p.7 3

⁵ *Ibidem*, p. 77

⁶ În dispozitivul operativ Armata 4 avea: Corpul 3 (cu Diviziile 15, 35 Infanterie și 1 Gardă), Corpul 5 Armată (cu Divizia 21 Infanterie și 1 Grăniceri), Corpul 11 (cu Brigăzile 1 și 2 Fortificații) și la dispoziție cu Divizia 5 Infanterie, 4 Divizii Artilerie grea, unități de Poduri și anticar. Armata 3-a avea în subordine Corpul de Cavalerie, Corpul Munte și Corpul 4 Armată.

⁷ *Ibidem*, p. 85-86

⁸ gl. mr. Mircea Agapie, Cpt. R. 1 dr. Jipa Rotaru, *Ion Antonescu. Cariera militară. Scrisori inedite*, Ed. Academică de Înalte Studii Militare, București, 1993, p. 169.

* Ordinul „Mihai Viteazul” a fost înființat prin Decretul regal nr. 2968 din 26 septembrie 1919. Ordinul era rezervat, în mod exclusiv, ofițerilor pentru răsplata faptelor excepționale de război prin care s-au distins în fața inamicului. Pentru detalii vezi: Ion

ORDIN CĂTRE ARMATĂ

Ostași,

V'am făgăduit din prima zi a noii domnii și a luptei mele naționale, să vă duc la biruință.

Să șterg pata de desonoare din cartea Neamului și umbra de umilire de pe fruntea și epoleții voștri.

Azi a sosit ceasul celei mai sfinte lupte, lupta drepturilor strămoșești și a bisericii, lupta pentru vetrele și altarele românești de totdeauna.

Ostași,

Vă ordon:

Treceți Prutul,

Sdrobiți vrăjmașul din Răsărit și Miază-Noapte.

Desrobiți din jugul roșu al bolșevismului, pe frații noștri cotropiți.

Reimpliniți în trupul țării glia străbună a Basarabilor și codrii Voevodali ai Bucovinei, ogoarele și plaiurile voastre.

Ostași,

Plecați azi pe drumul biruințelor lui Ștefan cel Mare, ca să cuprindeți cu jertfa voastră, ceea ce au supus strămoșii noștri cu lupta lor.

Înainte!

Fiți mândri că veacurile ne-au lăsat aci straja dreptății și zid de cetate creștină.

Fiți vrednici de trecutul românesc.

Ostași,

Veți lupta cot la cot, suflet la suflet, lângă cea mai puternică și glorioasă armată a lumii.

Îndrăsniți să vă măsurați vitejia și să vă dovedeți mândria, camarazilor voștri.

Ei luptă pe pământul moldovean, pentru granițele noastre și pentru dreptatea lumii.

Fiți vrednici de cinstă pe care v'au făcut-o istoria, armata Marelui Reich și neîntrecutul ei comandant Adolf Hitler.

Ostași,

Înainte!

Să luptați pentru gloria Neamului;

Să muriți pentru vatra părinților și a copiilor voștri;

Să cinstiți prin vitejia voastră, amintirea lui Mihai Vodă și a lui Ștefan cel Mare, a martirilor și eroilor căzuți în pământul vecinicii noastre, cu gândul țintă la Dumnezeu.

Să luptați pentru desrobirea fraților noștri, a Basarabiei și Bucovinei, pentru cinstirea bisericilor, a vieții și căminurilor batjocorite de păgânii cotropitori.

Să luptați pentru a ne răsbuna umilirea și nedreptatea.

V'o cere Neamul, Regele și Generalul vostru.

Ostași,

Isbânda va fi a noastră.

La luptă.

Cu Dumnezeu înainte!

General Ion Antonescu, 22 Iunie 1941.

Cei 325.685 de militari, ai Armatei Române, constituiți în “Grupul de Armate Antonescu”, s-au avântat în luptă și până la finele lunii iulie 1941, armatele române au atins cursul Nistrului și au continuat, după întâlnirea de la Berdicev, dintre Antonescu și Hitler, din 6 august. Pentru merite militare, pe 21 august 1941, regele Mihai, l-a avansat pe Ion Antonescu la demnitatea de mareșal și l-a decorat cu ordinul “Mihai Viteazul” * clasele I și II.

Campania peste Nistru a continuat după ce Hitler și-a exprimat “deosebita recunoștință” dacă armata română ar înainta spre Bug. Răspunsul din 21 iulie 1941 exprima angajarea “până la capăt”. Drept urmare s-a consumat Bătălia pentru Odessa, cucerită la 16 octombrie 1941, dusă independent de armata română. După această victorie mareșalul Ion Antonescu, la parada din 8 noiembrie 1941, în fața regelui și a oficialităților române și străine, în prezența feldmareșalului Wilhelm Keitel, ca reprezentat personal a lui Hitler, și după ce a decorat ofițeri, soldați și drapelul regimentelor, a declarat că “de fapt, războiul a fost încheiat victorios”⁹.

Unitățile luptătoare au fost aduse în țară și demobilizate. Armata a cunoscut procesul de reorganizare. Marele Stat Major trimitea instrucțiuni privind instrucția subunităților, aplicându-se prevederi din Regulamentele de luptă germane. Cercul de Recrutare Bihor primea de la generalul de divizie Teodor Sero, comandantul Comandamentului 6 Teritorial, obiectivele ce le va urmări pe timpul inspecției inopinate. În rezoluție pe raport comandantul Cercului a verificat toate birourile la lucrările executate în spiritul Instrucțiunilor M.St.M., în special lucrările ce vizau scoaterea din evidență a contingentului 1913, cu începere din 1 februarie 1942 și mutarea în miliții a contingentului 1922. Pe 16 ianuarie 1942 mareșalul Ion Antonescu Decreta înființarea pe lângă fiecare comandament de Divizie a Comandamentelor Infanteriei și Artileriei, iar la Corp funcția de comandant secund.¹⁰

Comandantul Armatei 1-a generalul Nicolae Macici* a trimis Cercului de Recrutare Bihor, pe 9 mai 1942 observațiile sale privind neregulile constatate cu prilejul inspecțiilor făcute. Comandantul Cercului puna în vedere ofițerilor și subofițerilor aceste nereguli pentru a nu se întâlni în viitor. Radiografiate neregulile se regăsesc în diferite forme și astăzi, fapt pentru care le-am prezentat în detaliu.

La 1 aprilie 1942 în Registrul de Ordine de Zi a Cercului s-a consemnat „efectuarea mutațiilor de mobilizat la toți ofițerii, subofițerii și trupa activă și de rezervă aflați concentrați”¹¹.

Prin Instrucțiunile nr. 87.000, din iunie 1942, Marele Stat Major stabilea atribuțiunile Cercului de Recrutare în conformitate cu prevederile Legii recrutării. Aceste instrucțiuni se refereau atât la situația de pace cât și la cea de război, caz în care atribuțiile Biroului 1 rămâneau de “recrutare și încorporare pentru contingentele ce urmează”¹².

Pe front „războiul nepopular” nu mai avea nici o susținere politică și nici elan militar, datorat în special catastrofei de la Stalingrad și din cotul Donului. Deși impresionantă, performanța Corpului 6 Armată, de a străbate prin luptă 800 de km spre Stalingrad, nu a fost suficientă pentru a străpunge apărarea fortăreței – Armata a 3-a Română redislocată, din Caucaz, pe frontul de la Stalingrad a înlocuit cinci divizii italiene. Generalul Petre Dumitrescu, comandantul armatei a ocupat aliniamentul cu unitățile

⁹ Ion Silviu Nistor, *Români în al doilea război mondial*, Ed.Mesagerul, Cluj-Napoca, 1996, p. 65

¹⁰ A.M.R., *Fond 1199*, Dosar 368, p.24

* **general de corp de armată Nicolae Macici** (1886-1950). La 19 ani intră în armată și obține gradul de sublocotenent în 1907, detașat pe lângă R.81 Infanterie în Frankfurt pe Main. Revine după stagiu în țară la Regimentul 26 Dorohoi. Grade: locotenent (1910), Cpt. în războiul întregirii în “Grupul Jiu” la R.41 I., decorat cu “Mihai Viteazul”. Și-a pierdut ochiul stâng și imediat după operație s-a reântors la trupă, comandant de companie la Școala de ofițeri de Infanterie evacuată la Iași, Maior (1917) la Divizia 12 I. În zona Mărăști, decorat cu ordinul “Coroana României” și “Sfânta Ana”, Locotenent colonel (1921) la Diviziile 2, 16 și 18 și ca Șef de Stat Major. Colonel 1927 comandant la Regimentul 92 Infanterie, Șef Stat Major C.I.,A. 1934, comandant la Brigada 17 Infanterie din Oradea și avansat general în 1937, mutat la D.9, la Corpul 2 Armată (1939) și comandant al Armatei 1 din 1941, pe care a comandat-o și în operația Budapesta. Rechemat în țară, trecut în rezervă, condamnat la moarte, pedeapsă comutată în muncă silnică pe viață. A murit în închisoarea de la Aiud înmormântat pe Valea Plângerii. Pentru detalii vezi lt.col. Constantin Moșincat, *Cronică de marș. 80 de ani de la înființarea Diviziei 11 Infanterie*, Ed.Cognito, Oradea, 1996, p.94-97, col.dr. Constantin Ucrain, lt.col. Dumitru Dobre, *Personalități ale infanteriei române*, Ed.Gedoprint, București, 1995, Constantin Moșincat, *General de corp de armată Nicolae Macici – între extaz și agonie*, comunicare prezentată la simpozionul “50 de ani de la Victoria alianței Națiunilor Unite”, Arad, 4-5 mai 1995, lucrare în manuscris.

¹¹ A.M.R., *Fond 1199*, Dosar 363, p.5

¹² *Ibidem*, Dosar 328, f.42-44

5

pe măsura sosirii lor, dar cei 138 km erau mult prea mult pentru posibilitățile Armatei Române, cu atât mai mult cu cât trupele sovietice realizase capete de pod peste Don. Armata a 4-a general Constantin Constantinescu, a ocupat, în cadrul "Grupului de Armate B" un front de peste 250 km, în care a primit lovituri permanente cu tancuri din partea sovieticilor.

La 19 noiembrie 1942, când s-a declanșat contraofensiva sovietică Armata a 3-a avea 152.492 militari români și 1.121 nemți (D.22 Bl.), iar Armata a 4-a 75.580 oameni. Contraofensiva sovietică a pornit la 5.30 în sectorul Armatei a 3-a, iar a doua zi și în cel al Armatei 4, pe un viscol cu ninsoare la -20° C, ceea ce a împiedicat intervenția aviației. Cu forța a 18 divizii de pușcași, 2 de cavalerie și 3 corpuri de tancuri, armata sovietică a atacat în sectoarele cele mai slabe și la joncțiunea dintre diviziile române și cele italiene, realizând breșe cu tancuri, căci tunurile, de calibru 37 mm și 47 mm, au fost ineficiente. Lupta a fost inegală – rușii cu tancuri, românii cu grenade și sticle incendiare.

Retragerea Diviziei 11 Infanterie, pe râul Cir, s-a făcut în condiții deosebit de grele, reușindu-se stabilizarea frontului pe 24 noiembrie 1942, dar circa 40.000 de oameni, din diviziile 5, 6, 13, 14 și 15 Infanterie, au fost încercuiți, organizându-se în „Grupul Lascăr” pentru lupta la încercuire. Parte din forțe, în dispersare, au încercat ruperea încercuirii dar numai puțini din Divizia 15 Infanterie, general Sion, au izbutit, restul fiind anihilați de sovietici. Pe 23 noiembrie 1942 a fost încercuită și Armata 6 Germană, unități din Armata 4 tancuri germană, 5 divizii române din Armata 3, una din Armata 4 și Grupul 7 Vânătoare, care a ieșit ulterior. Supraviețuitorii Armatei 3 (eroi din Diviziile 7, 9, 11 Infanterie, 7 Cavalerie și 1 Blindată) au format "Grupul Hollidt" încercând a rezista pe Cir. Ofensiva Armatei 3 gardă sovietică, începută pe 16 decembrie 1942, a dat peste cap apărare româno-germană și a încercuit 7 divizii italiene. Operațiunea „Viscolul” (Wintergewitter) dată de Armatele Hoth-Manstein a fost sortită eșecului. În 15 ianuarie 1943 honvezi din Armata 2 Ungară au căzut în încercuire. A urmat retragerea de la Stalingrad. Ce a mai rămas nevătămat de ruși a ucis gerul cumplit. Cele două armate române au pierdut 158.854 militari – morți, răniți și dispăruți¹³, în timp ce nemții au pierdut 10% din diviziile active. Trupele germano române încercuite, grupate sub comanda feldmareșalului Friedrich von Paulus au capitulat pe 2 februarie 1943.

După acest eșec și relațiile de comandament germano-române s-au tensionat. Nemții mergeau până la a învinui comandamentele și pe ofițerii români de rezultat, deși atributul conducerii le aparținea. Cu toată opoziția lui Hitler retragerea trupelor române din Crimeea se impunea. Replierea pe teritoriul Basarabiei și în Moldova a fost iminentă. În primăvara anului 1944 frontul s-a stabilizat căci ostașul român se bătea din nou la el acasă.

(va urma)

Cimitir de campanie – autor necunoscut

¹³ *** – Armata română, 1941-1945 ...op.cit. p.57